

Komandující (kód: 37-034-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo dopavy
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání: Komandující
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v dokumentaci a v základních informacích železniční dopravy pro činnost Komandující	4
Orientace v oběhu a technických parametrech železničních souprav a vozidel	3
Sestavování služebních rozvrhů vlakových čet a obsluhy vlaků	4
Sestavování služebních rozvrhů staniční služby v železniční stanici	4
Evidování obsazení vlaků vlakovými četami a obsluhami vlaků	4
Evidování obsazení staniční služby v železniční stanici	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v dokumentaci a v základních informacích železniční dopravy pro činnost Komandující

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat nejdůležitější právní předpisy týkající se železniční dopravy	Písemné ověření
b) Vyjmenovat nejdůležitější právní předpisy týkající se přepravy osob	Písemné ověření
c) Prokázat znalost základní dopravní terminologie železniční dopravy (námezník, návěstidlo, výhybka, výkolejka, volný schůdný manipulační prostor, průjezdný průřez; posun, posun mezi dopravnami, přestavná jízda apod.)	Písemné a ústní ověření
d) Vysvětlit organizaci práce a pracovních postupů při provozování železniční dopravy	Ústní ověření
e) Vysvětlit územní působnost železničních dopravců	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v oběhu a technických parametrech železničních souprav a vozidel

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit podstatu oběhu železničních souprav	Ústní ověření
b) Prokázat znalost technických parametrů železničních souprav a obsluhovat zařízení (osvětlení, klimatizace atd.)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zpracovat a vyhotovit náležitosti pro vlakové soupravy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování služebních rozvrhů vlakových čet a obsluhy vlaků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat dokumentaci související se sestavováním služebních rozvrhů vlakových čet a obsluhy vlaků	Písemné ověření
b) Zpracovat dokumentaci sestavení služebních rozvrhů vlakových čet a obsluhy vlaků	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat zajišťování činností při mimořádnostech v železniční dopravě	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování služebních rozvrhů staniční služby v železniční stanici

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat dokumentaci související se sestavováním služebních rozvrhů staniční služby v železniční stanici	Písemné ověření
b) Zpracovat dokumentaci sestavení služebních rozvrhů staniční služby v železniční stanici	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zajišťování činností při mimořádnostech v železniční dopravě	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Evidování obsazení vlaků vlakovými četami a obsluhami vlaků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat dokumentaci související s evidencí a přehledem o výkonech zaměstnanců	Písemné ověření
b) Zpracovat dokumentaci vedení evidence a přehledů o výkonech zaměstnanců vlakových čet a obsluhy vlaků	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyjmenovat dokumentaci související se zpracováním dat o docházce zaměstnanců vlakových čet a obsluhy vlaků	Písemné ověření
d) Zpracovat data o docházce zaměstnanců vlakových čet a obsluhy vlaků v docházkové úloze	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vyjmenovat dokumentaci a postup při vykonávání kontroly dopravní a přepravní služby vlakových čet a obsluhy vlaků	Písemné ověření
f) Zpracovat dokumentaci z provedené kontroly zaměstnanců vlakových čet a obsluhy vlaků	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Evidování obsazení staniční služby v železniční stanici

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat dokumentaci související s evidencí a přehledem o výkonech zaměstnanců staniční služby	Písemné ověření
b) Zpracovat dokumentaci vedení evidence a přehledů o výkonech zaměstnanců staniční služby	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyjmenovat dokumentaci související se zpracováním dat o docházce zaměstnanců staniční služby	Písemné ověření
d) Zpracovat data o docházce zaměstnanců staniční služby v docházkové úloze	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vyjmenovat dokumentaci a postup při vykonávání kontroly dopravní a přepravní služby staniční služby	Písemné ověření
f) Zpracovat dokumentaci z provedené kontroly zaměstnanců staniční služby	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) a prokazatelně doložit absolvování Kabinetu bezpečnosti práce, jehož součástí jsou zejména podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, požární ochrany (PO) a poskytování první pomoci. Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?kod_sm1=14&id_jp=5334).

Kritéria by měla být pokud možno ověřována v navazujících činnostech s využitím daných technologických postupů zejména v oblasti provozování drážní dopravy.

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů i k časovému hledisku zvládnutí operací.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *železničář* s odbornou praxí v délce minimálně 5 let v pozici vedoucí posunu, vedoucí obsluhy nákladních vlaků nebo ve vyšší kvalifikaci, která zahrnuje požadavky na tento kvalifikační stupeň (např. výpravčí) v oblasti provozování železniční dopravy nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti železniční dopravy, z toho minimálně tři roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na železniční osobní dopravu s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti železniční dopravy nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti železniční osobní dopravy, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na železniční osobní dopravu s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti železniční osobní dopravy nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti železniční osobní dopravy, z toho minimálně jeden rok v posledních dvou letech před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo dopravy, www.mdcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro vykonání zkoušky je třeba mít k dispozici prostory s technickým vybavením a sociálním zařízením vyhovujícím hygienickým standardům pro výukové prostory.

Pro vykonání zkoušky je třeba PC s přístupem na internet, jízdní řády pro železniční dopravu v tištěné nebo elektronické podobě, dokumenty uvedené v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace v aktuálním znění v tištěné nebo elektronické podobě a formuláře pro praktické vyplnění.

Pro praktické předvedení obsluhy zařízení železničních vozidel musí mít autorizovaná osoba k dispozici vozidla s funkční klimatizací a osvětlením.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

České dráhy, a. s.

Dopravní vzdělávací institut, a. s.